חלוקה הוגנת של קרקע Fair Division of Land

אראל סגל-הלוי

http://www.fourpoints.net.au/services/land-division/

הגינות בחלוקת קרקע בכותרות

סגנית השר חוטובלי: ברוואבי אין עלויות קרקע אז המחירים זולים

בתגובה לדברי ראש הממשלה בישיבת הסיעה על הבנייה בנגב, אמרה סגנית שר התחבורה, ציפי חוטובלי, "ברוואבי אפשר לקנות דירת חמישה חדרים ב-140,000 דולר, בגלל שאין עלויות קרקע. הבשורה צריכה להיות לחלק קרקעות חינם ליוצאי צבא בנגב ובגליל כדי להוזיל משמעותית את מחירי הדיור".

רכשתם קרקע להשקעה? כך תאבדו את כל ר

ערעור שהוגש לביהמ"ש המחוזי ביום חמישי צריך להדליק נורת אזהרה לרוכשי קרקע חקלאית: במקרה של הפקעה או שינוי ייעוד לפארק או לגן לאומי - ולא למגורים או לתעסוקה כמו שחלמו - הם לא יקבלו פיצוי אפילו לפי שווי השוק של הקרקע

מדוע צה"ל הוא שיחליט מה יעשו בקרקע המתפנה במרכז הארץ

¯ היישובים מטופחים על חשבון עיירות הפיתוח: ¤"חלוקה עושקת"

בארץ | עודכן 21:42 17/12/2013 17/12/2013 ישראל רוזנר

בפתח של קרית מלאכי קיים אזור תעשייה שמניב כ-37 מיליון שקלים, אבל את הכסף מקבלות דווקא המועצות שמסביב. מסביב לירוחם קיים מחנה צבאי, אבל היא לא זוכה להנות מהארנוצן. האם המדינה מעדיפה לטפח יישובים חזקים על חשבון עיירות הפיתוח? "החלוקות האלה אינן טבעיות"

מעוז: "צעירים יהודים צריכים לתפוס קרקעות בכוח"

צפו בכלכלן שלמה מעוז בראיון לגלובס TV בוועידת ישראל לעסקים: "אם לא נראה פתרון תוך 3-4 חודשים, הצעירים יצטרכו לצאת ולכבוש שטחים. החלופה היא לעזוב את הארץ, והמפעל הציוני יתמוטט. צאו ותתפסו קרקע בכוח"

:היעד פיתוח תהליכים מעשיים לחלוקה הוגנת של קרקע

בג"ץ: לפנות מיד מבנים שהוקמו על קרקע פרטית

בג"ץ הורה למדינה לפנות את כל המבנים שהוקמו על קרקע פלסטינית פרטית סגנית השר חוטובלי: ברוואבי אין עלויות קרקע אז

נדל"ן צבאי

התחבורה, ציפי חוטובלי, "בחואבי אפשר לקמת דירת חמישה חדרים ב-140,000 דה'ר, בגלל שאין עלוית קרקע הבשרוה צרים היות חלקל קרקעת חועם ליוצאי צבא בנגב בובלל פרד להואל שטקעותית את מחיר הדיור".

רכשתם קרקע להשקעה? כך תאבדו את כל הכסף ברגע

ערעור שהוגש לביהמ"ש המחוזי ביום חמישי צריך להדליק נורת אזהרה לרוכשי קרקע חקלאית: במקרה של הפקעה או שינוי ייעוד לפארק או לגן לאומי - ולא למגורים או לתעסוקה כמו שחלמו - הם לא יקבלו פיצוי אפילו לפי שווי השוק של הקרקע

מעוז: "צעירים יהודים צריכים לתפוס קרקעות בכוח"

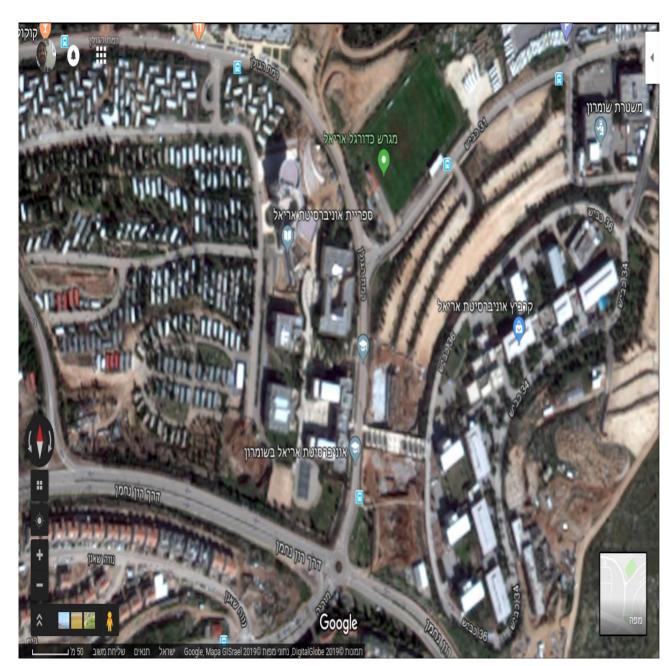
צפו בכלכלן שלמה מעוז בראיון לגלובס TV בוועידת ישראל לעסקים: "אם לא נראה פתרון תוך 3-4 חודשים, הצעירים יצטרכו לצאת ולכבוש שטחים. החלופה היא לעזוב את הארץ, והמפעל הציוני יתמוטט. צאו ותתפסו קרקע בכוח"

הכלכלן שלמה מעוז קורא היום (א') לצעירים יהודים הסובלים ממצוקת הדיור

'אם לא נראה פתרון תוך 3-4 חודשים, הצעירים יצטרכו לצאת ולכבוש שטחים כמו בברזיל", אמר מעוז. "כמו שהבדואים עושים את זה בדחם, כמו שהחרדים עושים בבני-ברק - לתפוס שטחים ולקבוע עובדות. יצטרכו לעשות 'חומה ומגדל' - עוד פעם להקים ולהקים. ממשלת ישראל מספסרת בקרקע וגובה עשרות מיליארדי שקלים על הקרקע. החלופה היא לעזוב את הארץ, והמפעל הציוני

מחלקים את אריאל לסטודנטים!

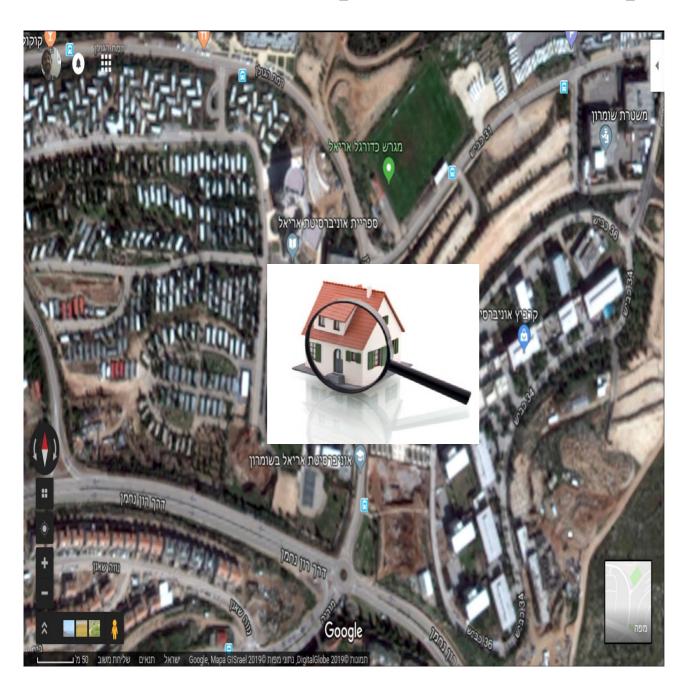
איך נוודא שכל סטודנט יקבל חלק הוגן?

א. חלוקה שוות-שטח

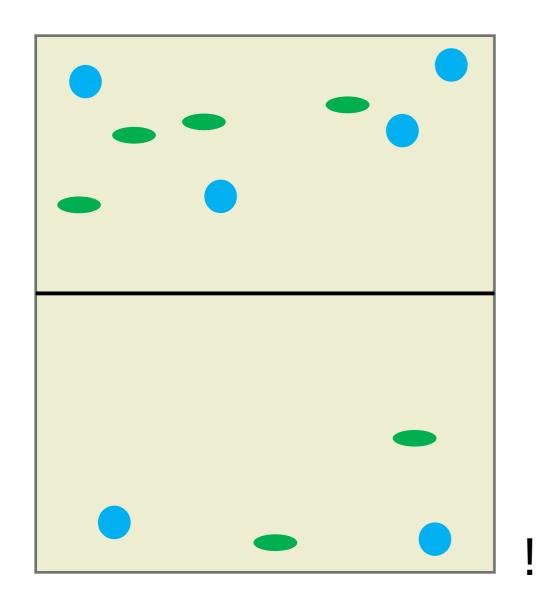
בעיה: הקרקע לא הומוגנית – לחלקים שונים יש ערך שונה.

ב. חלוקה שוות-ערך

בעיה: ההערכות סוביקטיביות -לכל אחד יש העדפות שונות.

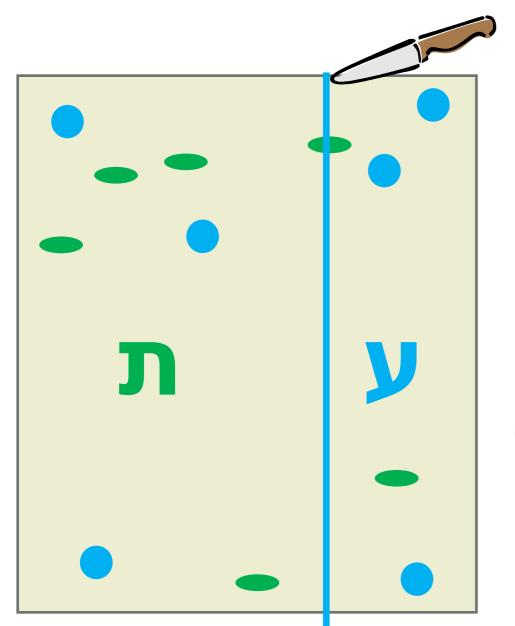
חלוקת עוגה בין שני ילדים

צריך לחלק עוגת
יום-הולדת בין שני
ילדים: עמי ותמי.
כל ילד מעדיף סוכריות
בצבע אחר.

אם **אנחנו** נחלק את העוגה בצורה שנראית **לנו** הוגנת – לא בטוח שזה יהיה הוגן בעיניהם!

חלוקת עוגה בין שני ילדים

הפתרון: לתת להם לחלק בעצמם!

- עמי מחלק את העוגה לשני חלקים שוים בעיניו (בשווי 1/2).
- •תמי בוחרת את החלק הטוב בעיניה.
- עמי מקבל את השאר.

חלוקת קרקע בין שני אנשים

בראשית יגף-8: וַיּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט: אַל נָא תְהִי מְרִיבָה בִּינִי וּבִינֶיךּ וּבִין רֹעֵי וּבִין רֹעֵיךּ כִּי אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ. הֲלֹא כָל הָאָרֶץ לְפָנֶיךּ, הִפָּרֶד נָא מֵעָלָי! אָם הַשְּׁמֹאל וָאִימִנָה, וָאִם הַיָּמִין וְאַשְּׁמְאִילָה.

אברם

לוט

1) כל משתתף חושב שהחלק שלו שווה לפחות 1/2 – חלוקה שווה לפחות 1/2 – חלוקה **פרופורציונלית** (proportional).

2)כל משתתף חושב שהחלק שלו טוב לפחות כמו כל האחרים – חלוקה ללא קנאה (envy-free).

שאלה: האם אפשר להשיג את אותן תכונות כשיש יותר משני אנשים?

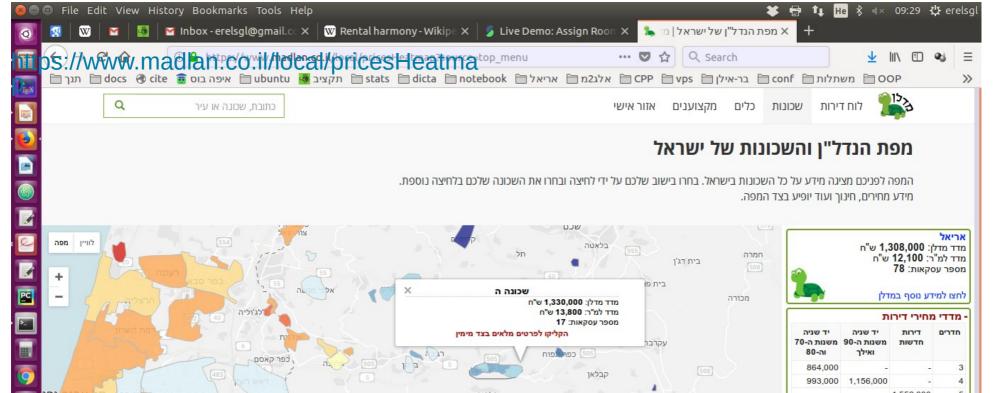
חלוקת עוגה – מודל כללי

.(רב ממדי) או מצולע (רב ממדי) היא $\widehat{\boldsymbol{C}}$ היא קטע (חד ממדי) או מצולע (רב ממדי i יש פונקצית צפיפות ערך על העוגה:

$$v_i: C \to R$$

ערך של חתיכת עוגה הוא אינטגרל על צפיפות הערך: $V(V) = \int_{V(V)} dx$

$$V_{i}(X) = \int_{X} v_{i}(x) \ dx$$

חלוקת עוגה ל-n אנשים

סימונים:

העוגה כולה. -C

i הפרוסה שקיבל משתתף $-X_i$

.i פונקציית הערך של משתתף $-V_{_i}$

תכונות:

1. חלוקה פרופורציונלית (proportional):

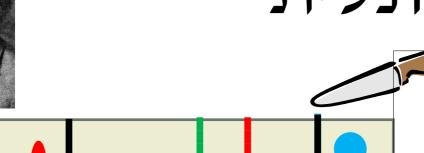
For all i: $V_i(X_i) \ge V_i(C) / n$

2. חלוקה ללא קנאה (envy-free):

For all i, j: $V_i(X_i) \geq V_i(X_j)$

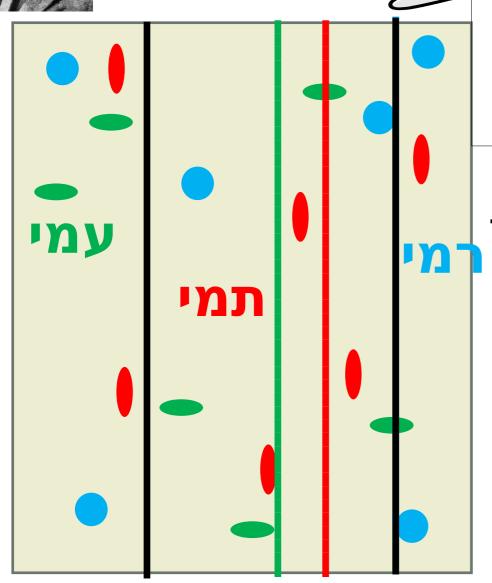
חידה: מה יותר קשה?

- עמי מסמן n/1 בעיניו. •
- אם **תמי** חושבת שזה יותר מדי - היא מפחיתה ל-*n*/1. וכן רמי וכו'.
  - האחרון שהפחית מקבל את החלק שסימן.
    - ממשיכים ברקורסיה.

אלגוריתם המפחית האחרון

משפט: אלגוריתם "המפחית האחרון" נותן חלוקה פרופורציונלית - כל שחקן המשחק לפי הכללים מקבל לפחות n/1 מערך העוגה בעיניו. מוכיח שערך העוגה כולה הוא n/1. נוכיח שכל שחקן מקבל חלק ששווה בעיניו לפחות n/1. נוכיח באינדוקציה על n/1.

בסיס: שחקן אחד מקבל הכל.

צעד: נניח ל-1-n שחקנים. עכשיו יש n. אחד מקבל חלק ששווה בעיניו 1. נשארים n-1 שחקנים. עבורם, החלק שנמסר שווה לכל היותר 1. לכן, החלק שנשאר שווה בעיניהם לפחות n-1. לפי הנחת האינדוקציה, כל אחד מקבל לפחות 1.

אלגוריתם המפחית האחרון

משפט: אלגוריתם "המפחית האחרון" משתמש ב- $O(n^2)$ שאילתות.

n- בכל סיבוב שחקן אחד יוצא סיבובים.

בכל סיבוב צריך לשאול כל שחקן שאילתה אחת

*** סה"כ $O(n^2)$ שאילתות.

עבור כלכלנים – זה מספיק. אבל מדעני-מחשב שואלים: האם יש אלגוריתם מהיר יותר?

חלוקה פרופורציונלית מהירה

- אלגוריתם אבן-פז - Even-Paz שמעון אבן ועזריה פז, 84'
- כל שחקן מחלק לשני חלקים בשווי 1/2 בעיניו.
- חותכים את העוגה בחציון של הקוים.
  - שולחים כל שחקן לחצי שמכיל את הקו שלו.
    - מחלקים כל חצי קורסיה.

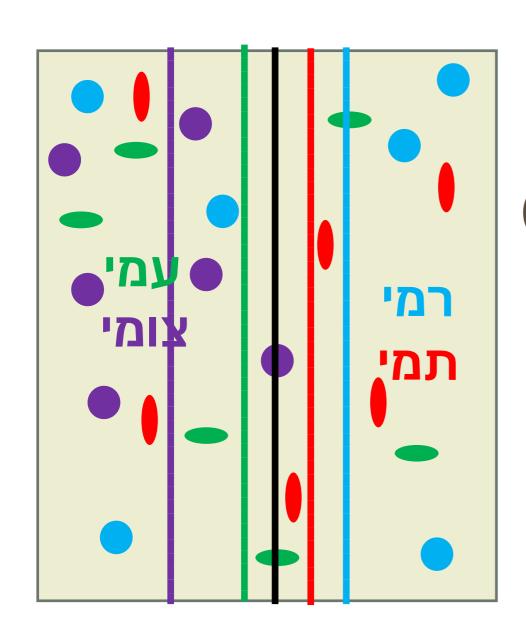
אלגוריתם אבן-פז

?מה עושים כש-n איזוגי

כל שחקן מחלק לשני חלקים ביחס של:

(n-1)/2:(n+1)/2

- חותכים את העוגה כך שבצד אחד יהיו (n-1)/2 קוים ובצד שני (n+1)/2 קוים.
- שולחים כל שחקן לחצי שמכיל את הקו שלו.

אלגוריתם אבן-פז

משפט: אלגוריתם אבן-פז נותן חלוקה פרופורציונלית - כל שחקן המשחק לפי הכללים מקבל לפחות 1 חלקי n מערך העוגה בעיניו. הוכחה: נניח שערך העוגה כולה הוא n. נוכיח שכל שחקן מקבל חלק ששווה בעיניו לפחות 1. נוכיח באינדוקציה על n.

בסיס: שחקן אחד מקבל הכל.

צעד: נניח שנכון לכל מספר שחקנים עד n. עכשיו יש n. כל מי שמשחק לפי הכללים, מגיע לחלק ששווה n/2 הוא n/2 אויש בו n/2 שחקנים, כאשר n/2 הוא n/2 או n/2 או n/2 לפי הנחת האינדוקציה, כל אחד מקבל לפחות n/2.

אלגוריתם אבן-פז

משפט: אלגוריתם אבן-פז משתמש ב- $O(n \log n)$ שאילתות.

הוכחה: נעגל את n למעלה לחזקה הקרובה של 2. הגדלנו אותו בפחות מ-2. עכשיו, בכל סיבוב, גודל הקבוצות קטֵן פי 2. לכן מספר הסיבובים הוא לכל היותר $\log_2(2n)$.

בכל סיבוב, שואלים כל שחקן שאילתה אחת. $O(n \log n)$

חלוקה פרופורציונלית מהירה

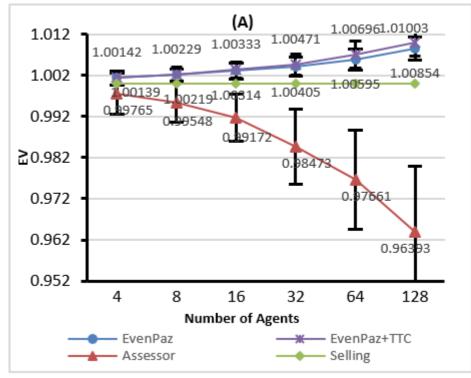
- נניח שמותר לשאול את השחקנים שאילתות משני סוגים:
- הערכה (Eval) חישוב ערך של פרוסה נתונה; • סימון (Mark) – סימון פרוסה עם ערך נתון.

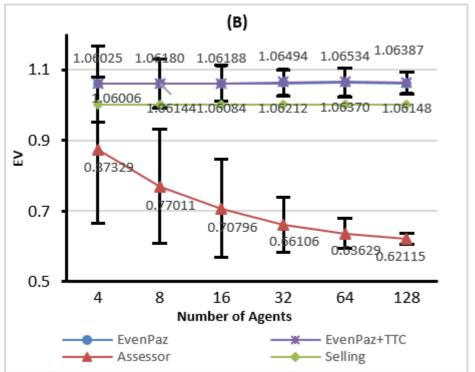
משפט: כל אלגוריתם לחלוקה פרופורציונלית משפט: כל אלגוריתם לחלוקה פרופורציונלית צריך לפחות $n \log n$ שאילתות מסוג זה $n \log n$ (Edmonds 2006, Woeginger 2007).

מסקנה: אלגוריתם אבן-פז – הכי מהיר שאפשר.

אלגוריתם אבן-פז על נתוני אמת

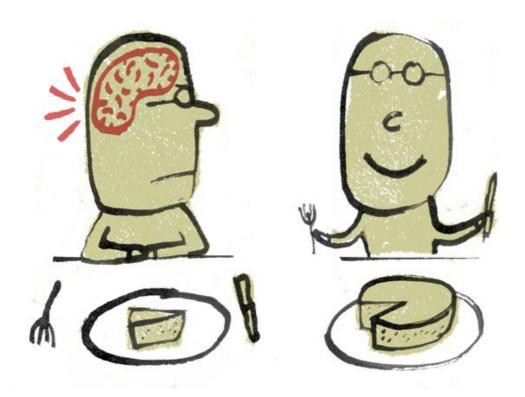
מחקר של איתי שטכמן (סטודנט לתואר שני) וד"ר ריקה גונן השווה את הביצועים של אלגוריתם אבן-פז לשיטות החלוקה המקובלות, שהן מכירה והערכת שמאי, על ערכי קרקע בישראל (מאתר מדל"ן) ובניו זילנד. נבדקו מדדים רבים, למשל, הערך הנמוך ביותר של משתתף. אבן-פז ניצח:

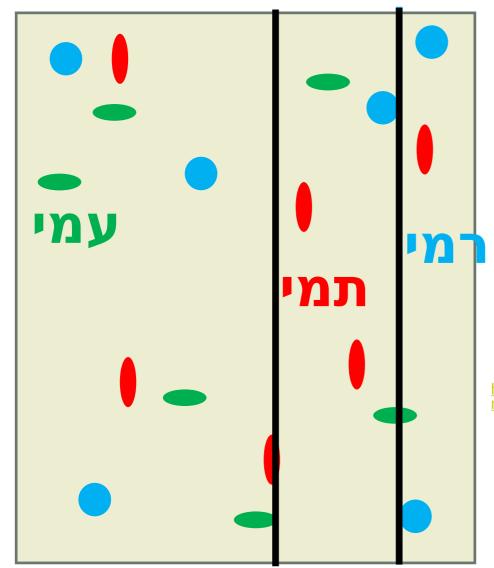

חלוקה ללא קנאה Envy-Free Division

אראל סגל-הלוי

קנאה

האלגוריתמים שראינו לא מבטיחים שהחלוקה תהיה ללא קנאה.

קנאה זה דבר מעצבן – ולא רק בני אדם -

https://www.youtube.com/results?search_query=monkey+envy+experiment

אז איך מוצאים חלוקה ללא קנאה?